

Maatregelen provincie ter bescherming wolf en mens vallen in gemengde aarde

Beeldvorming tussen 22 en 28 juli 2024

Aanleiding: provincie neemt maatregelen in en om landgoed Den Treek na incidenten met wolf

Na twee incidenten met een wolf op landgoed Den Treek heeft de provincie Utrecht een vergunningsaanvraag in behandeling om deze wolf te kunnen vangen, zenderen en zo nodig te beschieten met paintballs. De provincie onderzoekt ook de optie van een wolvencommissie. Landgoed Den Treek blijft in de tussentijd afgesloten voor publiek. Ter voorbereiding van de volgende stappen brengt deze omgevingsanalyse de beeldvorming in media en bij enkele belangrijke opiniemakers in beeld.

Mediabeeld

Deze maand is er veel media-aandacht geweest voor de wolven in Utrecht. In totaal verschijnen er zo'n 600 berichten in landelijke, provinciale, regionale, lokale en vak-media. Piek is op 16 – 17 juli als een kind gewond raakt na een wolvenbijt:

Deze mediascan focust zich op de laatste week, dus van 22 tot en met 28 juli. In totaal verschijnen er 150 berichten in de media. Net als in de rest van de maand is geeft RTV Utrecht de meeste aandacht aan de wolf:

Tagcloud

Top bronnen / websites

Het mediabeeld van deze week geeft een scala aan onderwerpen te zien. Hieronder belichten we enkele rode draden:

Provincie krijgt regelmatig het podium in media

Media geven de provincie regelmatig het podium. Ze melden onder andere dat de provincie een vergunning wil aanvragen om paintball te mogen gebruiken tegen de wolf. In landelijke en regionale media wordt deze oplossing genuanceerd besproken. Wolvenexperts komen aan het woord en hebben verschillende meningen over de effectiviteit van deze maatregel. De één is ervan overtuigd dat het schieten met paintball niet werkt, terwijl de ander er redelijk vertrouwen in had.

Media berichten deze week ook dat de wolf voor de aanvallen al op foto's was vastgelegd door een wandelaars. De provincie had hen verzocht deze foto's offline te halen met het oog op bescherming van het leefgebied van de wolf. Het frame is niet lekker voor de provincie, zoals blijkt bij RTL Nieuws: 'Wandelaars fotografeerden Utrechtse 'probleemwolf' al ver voor incidenten: 'We moesten foto's verwijderen' (RTL Nieuws 24 juli). Sommige regionale kranten suggereren hierbij dat de provincie de wolvenproblematiek zou willen verdoezelen. Een zender als RTV Utrecht geeft juist steun hieraan: 'Provincie wilde foto's van wolf met w. Rentmeester landgoed Den Treek elp offline: 'Heel goed, in belang van wolf en mens' (RTV Utrecht 24 juli)'. Aangehaalde opiniemakers en inwoners stellen vooral dat de gemeente op de hoogte was van de aanwezigheid van de wolf en dat er eerder gewaarschuwd had moeten worden.

Tekstkar gesaboteerd

Lokale en regionale media berichten ook dat een van de tekstkarren die voor de hekken zijn geplaatst, wel is gesaboteerd. De gemeente Leusden heeft de kar weggehaald.

Ondernemers op het landgoed maken zich zorgen

Daarnaast komt in het nieuws dat vijf boeren op het landgoed een brief naar de provincie Utrecht hebben gestuurd over de wolf. Zij maken zich zorgen over hun doodgebeten vee en de veiligheid van hun kinderen. Ze roepen de provincie op om met een goed beheersplan te komen. De toon over deze berichtgeving is soms neutraal zoals bij het RD: 'Boeren uitn bij provincie Utrecht zorgen over wolvenpopulatie' (RD, 22 juli). Of kritisch zoals bij het AD: 'Boer ^{5.1.2.e} waarschuwt al langer voor wolf in Leusden: 'Valt hij ons vee aan? Of erger...' (AD, 25 juli).

Andere ondernemers op het landgoed gaven in zowel de nationale als regionale media aan dat zij financieel zwaar getroffen zijn door de afzetting van het landgoed. Zij dringen er bij de provincie op aan om snel met een oplossing te komen. Sommige gedupeerde ondernemers vinden dat het afgesloten gebied willekeurig is gekozen. "Je kan 300 meter verderop wel gewoon het bos in".

Wolvenexperts verschillen in media van mening over effect paintball

Wolvenexperts verschillen in media van mening over het effect van de paintball-maatregel: ^{5.1.2.e} bijvoorbeeld, heeft kritiek: "Het [met verfkogels op de wolf schieten] klinkt heel stoer, maar slaat nergens op. De wolf moet de link leggen tussen de pijnprikkel en zijn gedrag. Als zo'n wolf out of the blue met een verfkogel beschoten wordt, weet ie helemaal niet waar dat vandaan komt en met welk gedrag dat te maken heeft. Anders werkt het niet. Ga je dan iedere wandelaar een paintballgeweer meegeven? Of stuur je telkens een jager mee? Ik kan me niet voorstellen dat dit werkt. "

Expert Klees daarentegen vindt het juist een "relatief diervriendelijke" manier om onnatuurlijk wolvengedrag aan te pakken. "Je kunt natuurlijk heel hard boe roepen, maar dat verliest na enige tijd ook zijn effect.". Het is volgens hem een veilig middel dat wel pijn doet, maar geen letsel oplevert. Dat verfkogels kunnen werken, is volgens hem al bewezen: "In het Amerikaanse nationale park Yellowstone gebeurt het al jaren. "Met héle goede resultaten. Zo'n 85 procent reageert daar onmiddellijk op."

De voorzitter van de Faunabescherming, Koffeman, wijst op een ander argument: "Er is in Europa geen ervaring mee. Daarom zei de rechtbank al niet te willen experimenteren met dieren. Zeker niet met beschermde". Hij verwacht bovendien dat het probleem zichzelf oplost. "Deze wolven komen van

de Leusderheide. Toen daar militaire oefeningen kwamen, trokken ze verder. Nu zitten ze bij Den Treek, maar ook daar is het druk. De kans is daarom groot dat ze weer verder trekken."

Enkele inwoners uiten in media begrip voor tijdelijke sluiting maar willen ook een oplossing

Enkele inwoners geven in media aan de tijdelijke sluiting te begrijpen en vermijden voorlopig het landgoed. Echter, ze geven ook aan dat er geen plek is voor de wolf op het landgoed en dat er naar een oplossing moet worden gezocht. De Rentmeester van het landgoed Den Treek onderstreept deze noodzaak ook bij zijn boodschap in over de sabotage van een tekstkar.

Ruimte is schaars in Nederland en wie gaat er eigenlijk over de wolf?

Achterliggende problemen komen ook voor in mediaberichten, zoals dat van het NRC: 'De overheid had al lang gebieden moeten aanwijzen waar de wolf zich thuis voelt (NRC, 23 juli). 5.1.2.e De aanwezigheid van de wolf vraagt om een landelijke aanpak' ('Trouw, 24 juli).

Hierbij wordt soms het gevecht om de schaarse ruimte benoemd. Pregnant is dat te zien bij de Volkskrant die met het frame 'opwinding' meteen alle media-aandacht relativeert: 'De opwinding over de wolf is oer-Hollands. Nederlanders zijn bang in de weinige bossen die er nog zijn' (VK, 23 juli).

Het doel zelf, het terugbrengen van de wolf in Nederland, wordt ook bekritiseerd, met name in Elseviers Weekblad: 'Vanwaar toch het malle idee dat de Nederwolf zich in 2024 beter zou gedragen dan vroeger?' (EW, 24 juli). Agrarische media nemen het doel zelf ook onder schot zoals de Boerderij die een groeiende weerstand tegen de wolf ziet: 'Steeds meer weerstand tegen de wolf' (Boerderij, 22 juli).

NPO Radio 1 belicht het governance aspect van het wolvenbeleid: 'Wie is eigenlijk de baas over de wolf? (NPO Radio 1, 26 juli). Een actueel thema, zo blijkt uit het contact tussen gedeputeerde Sterk en staatssecretaris 5.1.2.e (LNV) over de wolvenpopulatie in Utrecht. Sterk vroeg het kabinet volgens regionale en lokale media om hulp en advies: „We hebben afgesproken om samen op zoek te gaan naar een oplossing in de huidige kwestie. Tevens hebben we afgesproken dat we in kaart brengen wat nodig is aan nadere ondersteuning van de provincie en de gemeenten”, schrijft Sterk in een memo aan PS, aldus media.

Bijlage: uitwerking omgevingsbeeld

Mediabeeld: golf aan beeldvorming gaat door, gedeputeerde, provincie, boeren, ondernemers en wolvenexperts krijgen het podium in de media

Ter illustratie de betreffende mediaberichten van deze week, geordend naar steun cq kritiek:

Landelijke media

Nieuwsmedium	Steun	Kritiek
Telegraaf.nl	Tekstkarren weggehaald bij 'wolveengebied' Leusden na vandalisme (22 juli)	
AD.nl	Accu van tekstkar voor wolf-afsluiting gestolen, verder rustig in landgoed Den Treek (22 juli)	
RD.nl		Boeren uiten bij provincie Utrecht zorgen over wolvenpopulatie (22 juli)
AD.nl		Boeren op afgesloten landgoed Den Treek maken zich zorgen om de wolf: is ondernemen nog wel mogelijk? (23 juli)
Elseviers Weekblad, Wyniasweek.nl		Vanwaar toch het malle idee dat de Nederwolf zich in 2024 beter zou gedragen dan vroeger? (24 juli)
NRC.nl	De overheid had al lang gebieden moeten aanwijzen waar de wolf zich thuis voelt (23 juli)	
Volkskrant.nl	De opwindings over de wolf is oer-Hollands. Nederlanders zijn bang in de weinige bossen die er nog zijn (23 juli)	
RTL.nl		Wandelaars fotografeerden Utrechtse 'probleemwolf' al ver voor incidenten: 'We moesten foto's verwijderen' (24 juli)
Wandelmagazine.nu	Den Treek deels afgesloten voor bezoekers na bijtincident wolf (24 juli)	
RD.nl		Ondernemers in 'wolveengebied' Leusden zien gasten wegblijven (24 juli)
WNL.tv	Onderzoek naar compensatie getroffen ondernemers 'wolveengebied': 'Honderdduizenden euro's' (24 juli)	
Hartvannederland.nl		Foto's van wolf en welp Leusden op verzoek provincie offline gehaald

		(24 juli)
Trouw.nl	De aanwezigheid van de wolf vraagt om een landelijke aanpak (24 juli)	
AD.nl		Boer ^{5.1.2.e} waarschuwt al langer voor wolf in Leusden: 'Valt hij ons vee aan? Of erger...' (25 juli)
AD.nl	Provincie Utrecht kondigt informatiebijeenkomsten over wolf aan (25 juli)	
AD.nl	Provincie Utrecht wil verdoving en paintballgeweer inzetten tegen wolf (25 juli)	
TPO.nl	Utrecht heeft wolf in het vizier (25 juli)	
NOS.nl	Provincie Utrecht wil vergunning voor inzet paintballs tegen wolven (25 juli)	
NPOradio1.nl	Wie is eigenlijk de baas over de wolf? (26 juli)	
TPO.nl	'Wolven vallen op termijn minder vaak schapen aan' (26 juli)	
Fietssport.nl	Wolf zorgt voor sluiting MTB-route(s) Den Treek (26 juli)	
AD.nl	Een wilde wolf opsporen en verdoven, hoe gaat dat eigenlijk? 'Niet zonder risico voor de wolf' (26 juli)	

Provinciale en regionale media

Nieuwsmedium	Steun	Kritiek
Dagblad010.nl, Ridderkerksdagblad.nl, Dagblad070.nl, Barendrechtsdagblad. n, welingelichtekringen.nl , nd.nl, boeren.online, zeelandnet.nl	Tekstkar bij afgesloten 'wolveengebied' Leusden gesaboteerd (22 juli)	
RTVutrecht.nl	Tekstkar bij afgesloten 'wolveengebied' Leusden gesaboteerd (22 juli)	
Welingelichtekringen.nl , nd.nl, zeelandnet.nl	Tekstkarren weggehaald bij 'wolveengebied' Leusden na vandalisme (22 juli)	
Gelderlander.nl, de stentor.nl	Accu van tekstkar voor wolf-afsluiting gestolen, verder rustig in landgoed Den Treek (22 juli)	
Rijswijksdagblad.nl, Zoetermeersdagblad.nl	Tekstkar bij afgesloten 'wolveengebied' Leusden gesaboteerd (22 juli)	

RTVutrecht.nl		Boeren Den Treek vrezen voor toekomst door wolf (22 juli)
Gelderlander.nl, destentor.nl		Boeren op afgesloten landgoed Den Treek maken zich zorgen om de wolf: is ondernemen nog wel mogelijk? (23 juli)
Ermelosweekblad.nl		Boeren uiten bij provinciebestuur zorgen over wolvenpopulatie (23 juli)
RTVutrecht.nl	Bezorgde boeren op wolvenlandgoed gaan in gesprek met provincie (23 juli)	
ED.nl		Wolf en welpje in Leusden ver voor aanvallen vastgelegd, maar foto's moesten van overheid offline (24 juli)
RTVutrecht.nl	Provincie wilde foto's van wolf met welp offline: 'Heel goed, in belang van wolf en mens' (24 juli)	
Welingelichtekringen.nl, nd.nl, noordhollandsdagblad.nl, zeelandnet.nl, www.nationalerecreatiegids.nl, www.transport-online.nl		Ondernemers in 'wolvengebied' Leusden zien gasten wegblijven (24 juli)
Rd.nl, ermelosweekblad.nl	Foto's van wolf en welp op verzoek provincie offline gehaald (24 juli)	
Nieuwsrecht.nl		Verdoezelt overheid wolvenproblematiek? 'Moesten foto's wolf in Leusden offline halen' (24 juli)
RTVutrecht.nl	Ondernemers 'wolvenlandgoed' missen inkomsten, overheid onderzoekt compensatie (24 juli)	
Dagelijkstestandaard.nl		Overheid stopt wolf in de doofpot: Foto's van moeder met wolvenwelpje moeten offline! (24 juli)
Welingelichtekringen.nl, nd.nl, wnl.tv, zeelandnet.nl	Onderzoek naar compensatie getroffen ondernemers 'wolvengebied' (24 juli)	
Gelderlander.nl, destentor.nl, bd.nl, ed.nl, bndestem.nl, pzc.nl, tubantia.nl		5.1.2.e waarschuwt al langer voor wolf: 'Valt hij ons vee aan? Of erger...' (25 juli)
Gelderlander.nl, krantvandaag.nl	Provincie Utrecht wil verdoving en paintballgeweer inzetten tegen wolf	

	(25 juli)	
Omroepbrabant.nl		Fotografen legden beruchte wolf al weken geleden vast en hekelen provincie (25 juli)
RTVutrecht.nl, RTVmiddenholland.nl	Provincie onderzoekt inzet paintball tegen wolf	
Denieuwsbode.nl	Geen reden om in Zeist gebied af te sluiten vanwege wolven (25 juli)	
Nd.nl, welingelichtekringen.nl , zeelandnet.nl, boerderij.nl, denieuwsbode.nl	Provincie Utrecht kondigt informatiebijeenkomsten over wolf aan (25 juli)	
Destentor.nl	Provincie Utrecht wil verdoving en paintballgeweer inzetten tegen wolf (25 juli)	
Denieuwsbode.nl	'Nederlanders zullen moeten wennen aan het leven met de wolf' (26 juli)	
RTVutrecht.nl, RTVmiddenholland.nl		Steeds meer aanvallen van wolven op schapen en andere dieren (26 juli)
Dvhn.nl		Drie keer zoveel wolvenaanvallen in eerste kwartaal 2024 (26 juli)
Binnenlandsbestuur.nl		Aantal wolvenaanvallen verdrievoudigd (26 juli)
RTVutrecht.nl	Wolf verjagen met verfkogels? Experts zijn verdeeld over het plan (26 juli)	
Gelderlander.nl, destentor.nl	Een wilde wolf opsporen en verdoven, hoe gaat dat eigenlijk? 'Niet zonder risico voor de wolf' (26 juli)	
RTVutrecht.nl	Is deze speciale hond hét antwoord op wolvenaanvallen op vee? (28 juli)	

Lokale media

Nieuwsmedium	Steun	Kritiek
Nieuwsplein33.nl	Omfietsen langs wolvenlandgoed: 'Ik heb prima zelfverdedigingstechnieken' (22 juli)	
Nieuwsplein33.nl	Tekstkarren in Den Treek weggehaald na vandalisme (22 juli)	
Nieuwsplein33.nl		Agrariërs Den Treek bezorgd over wolven: 'Gaan wij ons laten gijzelen?' (23 juli)
Scherpenzeelsekrant.nl	Incidenten gemeld met mensen en honden in regio: 'Wacht u voor de wolf' (23 juli)	
Nieuwsplein33.nl	Ondernemers Den Treek missen inkomsten, overheid onderzoekt	

	compensatie (24 juli)
Nieuwsplein33.nl	Provincie Utrecht kondigt bijeenkomsten aan over de wolf (26 juli)
Nieuwsplein33.nl	Onzinnig plan of dé oplossing? Verdeeldheid over paintballen op niet-schuwe wolf (27 juli)

Vakmedia:

Nieuwsmedium	Steun	Kritiek
Boerderij.nl		Steeds meer weerstand tegen de wolf (22 juli)
Boren.online.nl, Nieuweoogst.nl	Wolf blijft gemoederen in Utrecht bezighouden (23 juli)	
Boeren.online		De overheid had al lang gebieden moeten aanwijzen waar de wolf zich thuis voelt (23 juli)
Agraaf.nl		Boeren Den Treek voelen zich gegijzeld door de wolf (24 juli)
Knvvn.nl	Onzinnig plan of dé oplossing? Experts verdeeld over paintballen op niet-schuwe wolf (27 juli)	

Opiniemakersbeeld laat verdeeldheid voor- en tegenstanders van de wolf zien

Hier het landelijke krachtenveld zoals terug te vinden in media, geordend in steun en kritiek:

Opiniemaker	Steun	Kritiek
Statenlid VVD		"VVD en SGP willen onder meer weten welke stappen GS richting de ondernemers [twee campings en manege] op het landgoed gaat zetten"; "Verder vragen VVD en SGP welke maatregelen GS gaan nemen om te voorkomen dat gebieden in de provincie vaker moeten worden afgesloten door de aanwezigheid van wolven met welpen." (22 juli)
Woordvoerder BBB		- "Deze gebeurtenissen onderstrepen de urgentie om het huidige beleid ten aanzien van de wolf te herzien en te verbeteren. We moeten prioriteit geven aan de bescherming van onze burgers, hun huisdieren en vee" - "De beschermde status van de wolf moet verlaagd worden" (23 juli)

Hier het provinciale krachtenveld, geordend in steun en kritiek:

Opiniemaker	Steun	Kritiek
Provincie	- Op de hoogte van het incident dat zich vanochtend heeft voorgedaan in een natuurgebied bij Leusden. Hierbij is een korte confrontatie geweest tussen een meisje en vermoedelijk een wolf. Met het meisje gaat het gelukkig goed. - Politie doet momenteel onderzoek naar wat zich heeft voorgedaan. In afwachting van de uitkomsten van het onderzoek en het advies van wolvenexperts, adviseert de provincie om het natuurgebied bij Leusden voorlopig te mijden. Het wolvenpaar heeft welpjes en gedraagt zich daarom zeer defensief naar honden en mensen die te dichtbij komen.	

Statenlid PvdD provincie Utrecht		- “En de oplossing is eigenlijk best simpel. We zullen moeten leren omgaan met de wolf in Nederland. Elke Nederlander weet dat je een zwaan met jongen de ruimte moet geven. Zo moet ook iedereen begrijpen dat je niet in de buurt van een wolvenpaar met welpen moet komen.” - “Maar het allerbelangrijkst is dat we in Nederland leren leven met de wolf.” - Het is heel begrijpelijk dat er veel emoties zijn na deze gebeurtenissen, tegelijkertijd is het belangrijk om eerst alle feiten op een rij te hebben voordat er conclusies getrokken worden. Aan de hand van het feitenrelaas en van wetenschappelijke kennis over het natuurlijke gedrag van wolven kunnen wolvendeskundigen adviseren over maatregelen ter bescherming van mens én wolf.” - “Dit [het afschieten van de wolf] is een volstrekt onzinnig plan, want als er een wolf wordt doodgeschoten komt er op termijn een nieuwe wolf voor in de plaats. Daarbij is de wolf een streng beschermde soort, omdat het dier met uitsterven wordt bedreigd. Wie beweert dat het doodschieten van de wolf nu een oplossing is, geeft een valse voorstelling van zaken. Het zou namelijk jaren duren om de Europese wetgeving aan te passen en het is zeer onwaarschijnlijk dat dit ooit zou lukken. Daarom is het zo belangrijk dat we in Nederland leren samenleven met de wolf, want dat is voor nu en voor de lange termijn de echte oplossing.” (26 juli)
---	--	---

Hier het overige krachtenveld zoals gezien in de media, geordend in steun en kritiek:

Opiniemaker	Steun	Kritiek
Gemeente Amersfoort	Advies Provincie Utrecht: mijd voorlopig natuurgebied bij Leusden (16 juli)	
Gemeente Leusden	Advies Provincie Utrecht: mijd voorlopig natuurgebied bij Leusden (16 juli)	
Rentmeester landgoed Den Treek	"We moeten met z'n allen wel nadenken over 'hoe nu verder'. Want alleen een stukje van het gebied afsluiten, is een halve maatregel" (Tekstkar bij afgesloten 'wolvengebied' Leusden gesaboteerd, 22 juli)	
Gemeentewoordvoerder	"We gaan samen met de beheerder bekijken of er nog aanvullende maatregelen nodig zijn, nu de lichtborden zijn weggehaald" (22 juli)	
Rentmeester landgoed Den Treek	"Het afsluiten van het leefgebied van de wolf op landgoed Den Treek bij Leusden heeft de mens in ieder geval buitengehouden" (22 juli)	
Boswachter Den Treek	[De boswachter] is bezorgd over het toenemend aantal incidenten met wolven. "Dit is heel bijzonder gedrag, want wolven laten zich in de regel niet zien als er mensen in de buurt zijn." (23 juli)	
Wolvenexpert	"Ze [de overheid] hadden eerder aan voorlichting moeten doen. Al in 2023 was bekend dat wolven zich op deze plek hebben gevestigd" (24 juli)	
Eigenaar pannenkoekenhuis Bergzicht		- We missen nu de passanten; wandelaars en fietsers die spontaan op het terras aanschuiven" - "Wij zijn gewoon bereikbaar. Maar de provincie heeft het advies gegeven om het hele gebied te mijden. Het gevolg is dat er nu veel minder mensen komen" - "Er is sprake van schijnveiligheid", zegt Haalboom. "De wolf beperkt zich niet tot het afgesloten gebied en het probleem is ook niet opgelost als

		het noodbevel over een maand is afgelopen. De afgelopen weken hebben aangetoond dat de wolf niet thuishoort in dit gebied. We hebben behoefte aan duidelijkheid, er moet een keuze gemaakt worden. Wat nu gebeurt, is symboolpolitiek midden in het hoogseizoen. De pijn ligt bij recreanten, toeristen en ondernemers." (24 juli)
Eigenaar B&B Veld en Bosch		- "Eerst corona en nu dit weer. We lopen flink wat geld mis." - De gedupeerde ondernemers vinden dat het afgesloten gebied willekeurig is gekozen. "Je kan 300 meter verderop wel gewoon het bos in" (24 juli)
Rentmeester landgoed Den Treek	"Den Treek is een redelijk sterke organisatie, we kunnen wel een paar maanden zonder geld. Maar voor de ondernemers ligt dat anders, zij zijn echt afhankelijk van de toeristen en recreanten" (24 juli)	
Wolvenexpert 5.1.2.e		"Het [met verfkogels op de wolf schieten] klinkt heel stoer, maar slaat nergens op. De wolf moet de link leggen tussen de pijnprikkel en zijn gedrag. Als zo'n wolf out of the blue met een verfkogel beschoten wordt, weet ie helemaal niet waar dat vandaan komt en met welk gedrag dat te maken heeft. Anders werkt het niet. Ga je dan iedere wandelaar een paintballgeweer meegeven? Of stuur je telkens een jager mee? Ik kan me niet voorstellen dat dit werkt. " (26 juli)
Wolvenexpert 5.1.2.e	- Volgens hem is dit een "relatief diervriendelijke" manier om onnatuurlijk wolvengedrag aan te pakken. "Je kunt natuurlijk heel hard boe roepen, maar dat verliest na enige tijd ook zijn effect." - "Een veilig middel dat wel pijn doet, maar geen letsel oplevert. Verfkogels dus." - "Dus van dichtbij en met mensen in zicht, zodat hij duidelijk die associatie maakt. En het beste draagt de schutter ook nog elke dag een ander geurtje en	

	shirt, zodat de wolf het niet aan een persoon koppelt." - Dat verfkogels kunnen werken, is volgens 5.1.2.e al bewezen. In het Amerikaanse nationale park Yellowstone gebeurt het al jaren. "Met héle goede resultaten. Zo'n 85 procent reageert daar onmiddellijk op." (26 juli)	
Voorzitter Faunabescherming		- "Er is in Europa geen ervaring mee. Daarom zei de rechtbank al niet te willen experimenteren met dieren. Zeker niet met beschermde" - 5.1.2.e verwacht bovendien dat het probleem zichzelf oplost. "Deze wolven komen van de Leusderheide. Toen daar militaire oefeningen kwamen, trokken ze verder. Nu zitten ze bij Den Treek, maar ook daar is het druk. De kans is daarom groot dat ze weer verder trekken." (26 juli)

Inwonersbeeld in media

Hier enkele inwoners in de media, geordend in steun en kritiek:

	Steun	Kritiek
Inwoners (Omfietsen langs wolvenlandgoed)	"De wolf is vast sneller dan ik. Dus ik ga omkeren en een nieuwe route zoeken." "Ik ben geen liefhebber van de wolven hier." "Dit is geen plek voor de wolf, er moeten hier minder wolven zijn." (22 juli)	"Ik heb prima zelfverdedigingstechnieken. De wolf is nu nog de mensen aan het verkennen, dus ik verwacht niet dat ik opeens zijn lunch ben." "Ik heb mijn eerste wolf hier ontmoet. Dat vond ik wel spannend maar we moeten allemaal een beetje inschikken. Dus welkom wolf." (22 juli)
5 boeren op landgoed Den Treek (brief naar de provincie Utrecht)	- "Dit voorjaar hebben we al aan den lijve ondervonden wat dat [meerdere wolven op het landgoed] kan betekenen. Op verschillende momenten zijn onze schapen op de weides aangevallen en doodgebeten." - "Er zijn er [kinderen] gewoon die dagelijks over het landgoed moeten fietsen naar school, sport of werk. Daar maken wij ons zorgen om. Kan dat in de toekomst nog veilig?" - "Laten wij ons gijzelen door de wolf of houden we zelf de regie in handen?" - "Er moet gewoon een goed beheersplan komen. Dat is nodig." (22 juli)	
Hobby fotograaf	"Ze hadden vanuit de provincie wel duidelijker moeten communiceren", vindt zij. "Al is het een waarschuwing: pas op, er zijn wolven als je het bos ingaat. Dan kan je op eigen risico betreden. Dan was die bso met de kinderen daar niet naartoe gegaan." (24 juli)	
Hobby fotograaf	"Wellicht had de provincie na onze foto al een waarschuwing kunnen geven zoals die er nu is. En hadden de incidenten daarmee voorkomen kunnen worden. Ik vind dat de provincie toch wel nalatig is geweest, want ze was allang op de hoogte." (25 juli)	

Gebruikte zoekopdracht

wolf (utrecht OR "den treek") lang:NL NOT sequence NOT zoekopdracht:"SpamMedia" NOT rt NOT usertag:Ruis